

เดือน “๓ โรคร้าย ทำลาย”

มะปราง มะยงชิด

ปกติมะปราง และมะยงชิด เป็นพืชที่ไม่ค่อยมีโรค และแมลง รบกวนมากนัก เนื่องจากเป็นพืชที่ค่อนข้างทนต่อการทำลายของโรค และแมลงศัตรูบางชนิดได้ดี และยังทนต่อสภาพแวดล้อมที่ผันแปรอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะฝนจะตกหนัก หรือฝนแล้ง การเจริญเติบโตก็ยังดำเนินไปตามปกติ หากมีการดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดี

แต่อย่างไรก็ตามการป้องกันและกำจัดโรค ที่มารบกวนมะปรางอย่างถูกต้องและเหมาะสม ก็จะทำให้ได้ผลผลิตมะปราง และมะยงชิดที่มีคุณภาพตรงกับความต้องการของตลาด

โรคและแมลง ศัตรูพืชที่สำคัญของมะปราง และมะยงชิด

สำหรับโรคที่สำคัญของมะปราง และมะยงชิดที่พบบ่อย คือ โรคแอนแทรคโนส ซึ่งเกิดจากเชื้อรา *collettrichum sp.* มีการระบาดและทำความเสียหายให้กับมะปราง และมะยงชิดในช่วงอากาศร้อนชื้น อบอุ่น โดยสามารถเข้าทำลายทุกส่วนของมะปราง และมะยงชิด ตั้งแต่ชั้นกลีบเลี้ยง ยอดอ่อน ใบอ่อน กิ่งอ่อน ช่อดอก ดอก ผลอ่อน จนถึงผลแก่ และผลมะปราง มะยงชิด หลังการเก็บเกี่ยว

ลักษณะอาการของโรค จะพบอาการของโรคนี้ได้ทั้งที่ใบและลำต้นอาการบนใบ เริ่มแรกจะเป็นจุดเล็ก ๆ บนใบอ่อน สังเกตจะใสกว่าเนื้อใบ รอบ ๆ จุดนั้น และจะขยายออกเป็นวงกว้างขนาดต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับความชื้นและความอ่อนแก่ของใบ จะเห็นขอบใบชัดเจน เป็นน้ำตาลเข้ม ในสภาพความชื้นสูง ส่วนอาการที่ยอดอ่อนหรือกิ่งแขนงจะเป็นแผลสีน้ำตาลค่อนข้างดำ หากอาการของโรครุนแรง แผลจะขยายอย่างรวดเร็ว ทำให้ยอดแห้งตายในที่สุด และในช่วงที่ต้นโต เชื้อราชนิดนี้ก็จะเข้าทำลายยอดอ่อน หรือช่อดอก

อาการที่พบก็จะมีลักษณะคล้ายกับในช่วงต้นกล้า ช่อดอกจะเป็นจุดสีน้ำตาล คำประปราย และดอกจะเหี่ยว หลุดร่วงไม่ติดผล ผลอ่อนและผลแก่ก็เช่นกัน หากโรคนี้เข้าทำลายก็จะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลดำและจะร่วงหล่น

สำหรับวิธีป้องกันการระบาดของโรคนี้ สามารถป้องกันกำจัดได้ โดยการใช้สารเคมีป้องกัน เช่น แมนโคเซ็บ คาร์เบนดาซิม เบนโนมิก เป็นต้น และในช่วงที่มีอากาศชื้น จะทำให้เชื้อโรครชนิดนี้ระบาดได้มาก ควรมีการพ่นสารดังกล่าวอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามความเหมาะสม

เนื่องจากโรคนี้พบได้บ่อยขึ้น ในมะปราง มะยงชิด สิ่งที่ยากแนะนำก็คือ ผู้ปลูกต้องหมั่นดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะ บริเวณรอบ ๆ โคนต้น และทรงพุ่มหากพบเห็นก็ให้ตัดส่วนที่เป็นโรคเอาไปเผาไฟทำลาย ซึ่งเป็นการตัดวงจรเบื้องต้น และหากพบว่าโรคมีความรุนแรงก็ควรเลือกใช้สารเคมีที่มีคุณภาพเท่านั้น

โรคราคำของมะปรางมะยงชิด

นอกจากจะพบโรคแอนแทรคโนส ในมะปราง มะยงชิดแล้ว โรคราคำก็พบได้บ่อยเช่นกัน ซึ่งสาเหตุของโรคราชนิดนี้ เกิดจากเชื้อราดำได้ดูดกินน้ำเลี้ยงโดยตรงทำให้มีผลต่อการเจริญเติบโตของมะปราง ยิ่งถ้าเป็นฤดูที่มะปรางออกดอก การผสมเกสรก็ไม่สามารถเกิดขึ้นได้ เนื่องจากมีเชื้อราดำปกคลุมปลายเกสรตัวเมียอยู่โดยทั่วไปแล้วเชื้อราชนิดนี้จะอยู่ในอากาศ ซึ่งไม่สามารถจะเจริญเติบโตได้บนใบหรือช่อดอกของมะปรางได้ หากไม่มีแมลงจำพวกปากดูด เช่น เพลี้ยหอย เพลี้ยแป้ง เพลี้ยจักจั่น และแมลงปากดูดอื่น ๆ แมลงเหล่านี้จะดูดกินน้ำเลี้ยงตามส่วนต่าง ๆ ของมะปราง มะยงชิด ตั้งแต่ยอดอ่อน ช่อดอก และถ่ายสาร

ที่มีลักษณะคล้ายน้ำหวานออกมาพุ่งกระจายไปเคลือบตาม
บริเวณใบและช่อดอก เชื้อราในอากาศก็จะสามารถเจริญ
เติบโตได้ และมีผลเสียต่อดอกและผลมะปราง มะยงชิด ใน
เวลาต่อมา

สำหรับการป้องกันกำจัดการระบาดของโรคเนื่อง
จากโรคราดำเกิดจากแมลงเป็นสำคัญ จึงควรป้องกันกำจัด
แมลงจำพวกปากดูด ในช่วงที่มะปราง มะยงชิดเริ่มแทงช่อดอก
ด้วยสารเคมีคาร์โบคาร์โบซิลแลน ฟันสารเคมีป้องกัน
กำจัดก่อนที่มะปรางจะออกดอกหนึ่งครั้ง หากพบมีการ
ทำลายจากแมลงปากดูดอีก ควรฉีดพ่นในช่วงดอกตูม ส่วน
การป้องกันกำจัดราดำโดยเฉพาะให้ฉีดพ่นแมนโคเซฟ
คอปเปอร์ออกซิดไฮดรอกไซด์

โรคขอบใบแห้งในมะปราง มะยงชิด

เป็นโรคที่พบได้บ่อยในช่วงหน้าแล้ง ช่วงที่มี
อากาศร้อนจัด อาการของโรคช่วงแรก จะสังเกตเห็นปลาย
ใบหรือขอบใบมะปราง มีสีน้ำตาลอ่อน ขอบแผลจะเรียบ
หรือมีคลื่นเล็กน้อย สาเหตุของโรคนั้นอาจเกิดจากหลาย
สาเหตุด้วยกัน เช่นอากาศร้อนจัดหากมะปราง มะยงชิดขาด
น้ำ หรือไม่ได้รับน้ำเพียงพอ ก็จะทำให้ใบมีการคายน้ำมาก
เกินปลายและขอบใบมะปรางจึงเกิดอาการแห้ง

นอกจากนี้สาเหตุอาจเกิดจากแมลงจำพวกปากดูด ดูด
กินน้ำเลี้ยงในช่วงใบอ่อน ลำต้นและรากโคนทำลายเสียหาย

สำหรับการป้องกันกำจัด ควรมีการดูแลเอาใจใส่
ต้นมะปรางอย่างสม่ำเสมอตรวจดูลำต้นและทรงพุ่มรวมถึง
สิ่งแวดล้อมที่อยู่โดยรอบ โดยสังเกตการเปลี่ยนแปลงที่เกิด
ขึ้น และให้พิจารณาถึงสาเหตุที่เกิดอาการขอบใบแห้ง เช่น
หากมะปราง หรือมะยงชิดขาดน้ำก็ควรมีการให้น้ำอย่าง
เพียงพอ หากมีแมลงเข้าทำลายก็ควรป้องกันหรือกำจัด
ด้วยวิธีการที่เหมาะสม

โรคใบกร้าน

เป็นโรคที่เกิดจากไรแดงหรือแมงมุมแดงเข้า
ทำลายในช่วงที่มีสภาพอากาศแห้งแล้งหรือฝนทิ้งช่วง
ทำลายใบมะปราง มะยงชิดยังอ่อนอยู่ ลักษณะอาการของ
โรคนี้ก็คือ ใบจะกร้านไม่เป็นมัน ผิวใบลักษณะคล้ายกับฝุ่น

หรือละอองจับอยู่ ส่วนผลอ่อนหรือผลแก่ที่เป็นโรคนี้จะตก
สะเก็ดและจะทำให้ผลร่วงได้ในที่สุด

สำหรับการป้องกันกำจัด โรคใบกร้านสามารถ
แก้ไขได้โดย ตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง และฉีดพ่นสาร
เคมีป้องกันไรแดง และแมงมุมแดง ทำให้การระบาดลด
ลงก็จะทำให้อาการของโรคนี้ดีขึ้น

